

Analiza filmów z Konkursu Filmów dla Dzieci dla uczniów 15+, 13. MFFA Animocje 2024

OPRACOWANIE: KLAUDIA WIECHECKA

1.Margarethe 89, Lucas Malbrun, Francja, 2023, 18’37”

Tematy:

- totalitaryzm

- tortury

- walka o wolność

- współpraca z reżimem a walka z nim

- człowiek wobec własnych błędów

Opis producenta:

Lipsk, 1989. Margarethe, młoda punkówa przeciwna NRDowskiemu reżimowi, przebywa w szpitalu psychiatrycznym. Marzy o ucieczce, aby dołączyć do ukochanego – punkowego muzyka imieniem Heinrich. Dni reżimu może i są policzone, informatorów Stasi jest więcej niż kiedykolwiek.

Podstawa programowa:

2) doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.;

6) rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;

7) rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie;

Propozycja przebiegu zajęć:

Nauczyciel prosi uczniów o streszczeni filmu *Margarethe 89 oraz* stworzenie notatki w formie mapy myśli.

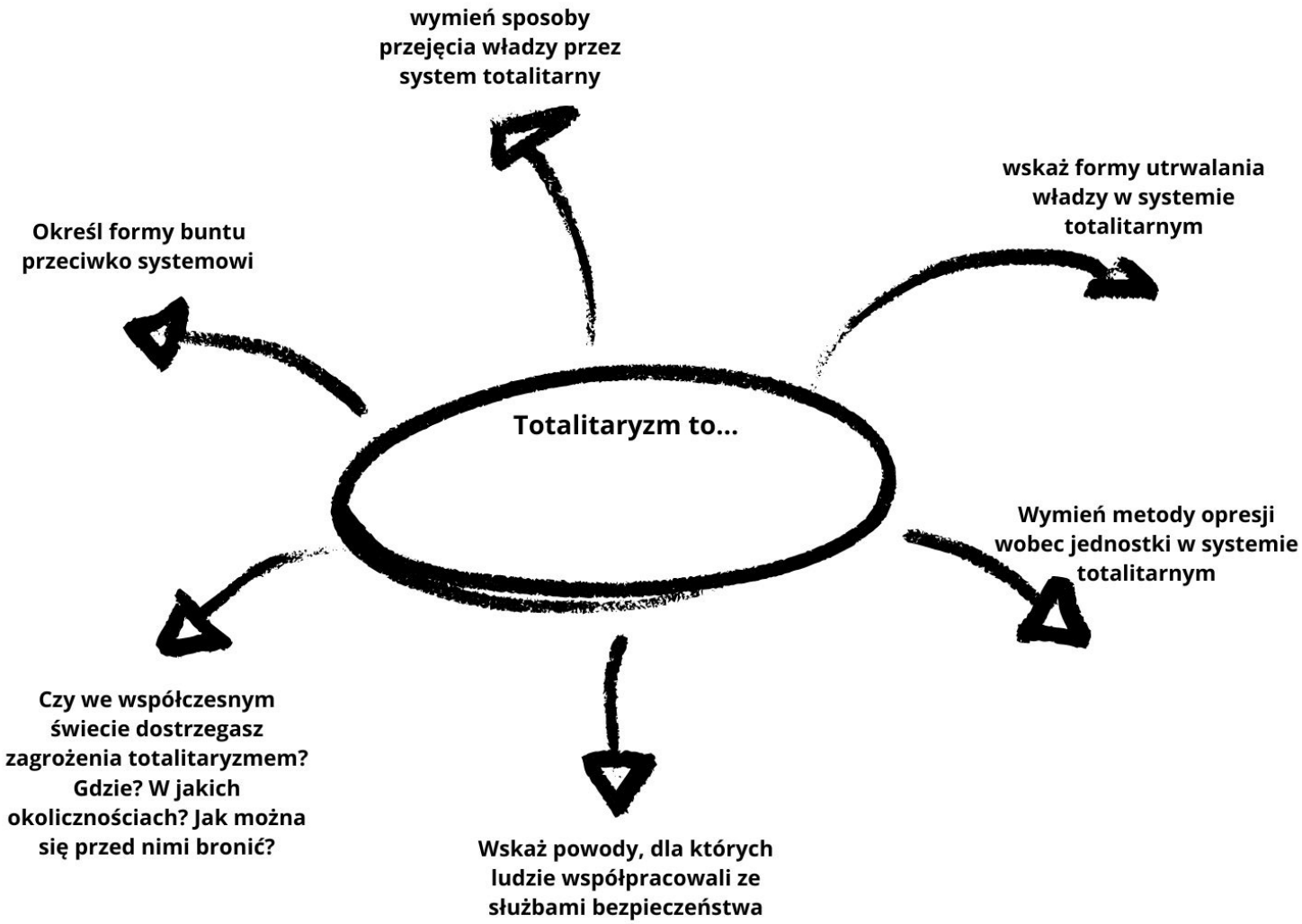
wymień sposoby przejęcia władzy przez system totalitarny
wskaż formy utrwalania władzy w systemie totalitarnym
Określ formy buntu przeciwko systemowi
Totalitaryzm to...
Wymień metody opresji wobec jednostki w systemie totalitarnym
Czy we współczesnym świecie dostrzegasz zagrożenia totalitaryzmem? Gdzie? W jakich okolicznościach? Jak można się przed nimi bronić?
Wskaż powody, dla których ludzie współpracowali ze służbami bezpieczeństwa

Uwaga! Ze względu na podobną problematykę, poniższa propozycja zajęć dotyczy dwóch filmów konkursowych.

***2. Najważniejsze, że się starasz*, Karolina Borgiasz, Polska, 2022, 5'**	***8. The Garden of Heart*, Olivér Hegyi, Węgry, 2022, 10'32"**
Tematy: - śmierć - tęsknota - zemsta - zło rodzi zło - rodzina	**Tematy:** - marzenia - pasje - lęki - przewrotność losu
Opis producenta: Tragikomiczny kolaż ludzkich starań.	**Opis producenta:** Młody aspirujący malarz z niską samooceną przychodzi na ostatnią rundę rozmów kwalifikacyjnych na wydziale malarstwa Akademii Sztuk Pięknych. Podczas gdy oczekuje na rozmowę pojawia się jego demony, ukazując mu się w formie szkodników ogrodowych.
Podstawa programowa: 2) doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.; 4) zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej; 6) rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;	**Podstawa programowa:** 2) doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.; 4) zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej; 6) rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej; 7) rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie;

Propozycja przebiegu zajęć:

Nauczyciel prosi uczniów o wymienienie sytuacji, które odebrali jako porażki.

Dzieli uczniów na 3-4 osobowe grupy. Każda z grup losuje jedno z zadań z poniższego zestawu (w przypadku dużych zespołów klasowych, poszczególne scenki będą się powtarzać). Młodzież ma 5 minut na przygotowanie scenek dramowych na wskazany temat. Potem kolejno przedstawiają je klasie.

Następnie nauczyciel inicjuje pogadankę na temat przyczyn życiowych niepowodzeń i sposobów radzenia sobie z nimi (uczniowie mogą podać rozwiązania problemów podjętych w scenkach oraz odwołać się do własnych doświadczeń).

Dostałeś na urodziny wymarzoną gitarę. Mieliście z przyjaciółmi założyć zespół... Ćwiczysz grę, ale czujesz, że nic Ci nie wychodzi... **Przygotujcie scenkę próby.**	**Udało Ci się poderwać wymarzoną dziewczynę/chłopaka. Niestety, po pierwszej randce, ona/on chce już Cię widzieć.** **Przygotujcie scenkę, w której prosisz o radę grupę przyjaciół.**
Uczyłeś się na sprawdzian z matematyki przez cały tydzień. Niestety, znowu dostałeś 1. **Przygotujcie scenkę rozmowy z rodzicami.**	**Postanowiłeś uprawiać judo. Zamiast wymarzonych sukcesów, wciąż lądujesz na macie.** **Przygotujcie scenkę z treningu.**
Chcieliście upiec piękny tort na osiemnastkę przyjaciółki. Niestety, z piekarnika wyjęliście zakalec, a dekoracja wygląda żałośnie. **Przygotujcie scenkę wspólnego pieczenia.**	**Wykupiłeś dodatkowe 20 godzin na kursie prawa jazdy. Niestety, znowu oblałeś egzamin.** **Przygotuj scenkę z rozmowy z rodzicami.**

3.Box Cutters, Naomi Van Niekerk, Francja, 2023, 8’24”

Tematy:

- agresja

- trauma

- obojętność na krzywdę innych

- rodzina

Opis producenta:

Młoda kobieta wspomina dzień, kiedy w drodze do domu została zaatakowana przez trzech mężczyzn, codzienne życie musi jednak toczyć się dalej.

Podstawa programowa:

2) doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.;

6) rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;

Propozycja przebiegu zajęć:

Uczniowie wskazują doświadczenia, które mogą być źródłem traumy. Nauczyciel wyjaśnia zjawisko zespołu stresu pourazowego.

Nauczyciel prosi uczniów o przywołanie traum przeżytych przez bohaterów znanych z wybranych tekstów kultury. Jeśli uczniowie ufają grupie, mogą tez opisać własne traumy, jeśli są na to gotowi.

Można też omówić doświadczenia naszych sąsiadów z Ukrainy. Jakie traumy stały się ich udziałem?

Czy postawa babci, bohaterki filmu, to właściwy sposób na przepracowanie traumy? Dlaczego zachowała się w ten sposób? Następnie uczniowie przedstawiają, w jaki sposób można sobie radzić z lękami i przykrymi doświadczeniami. U kogo można poszukać pomocy?

Nauczyciel wskazuje wychowankom osoby i instytucje, które pomagają przepracować takie doświadczenia (np. psycholog, psychiatra, telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, BORPA itd.).

4.a WORLD in CHAOS, David Crisp, Węgry, 2023, 9’46”

Tematy:

- odmienność

- tolerancja

- postawy wobec zmiany klimatu

- moralność

- emocje

Opis producenta:

Seria refleksji nad sensem życia oraz rozważań nad moralnymi troskami człowieka, opowiedziane na przykładzie wybranych zwierząt w ich naturalnym środowisku, odtwarza niefortunne codzienne sytuacje, podkreślając absurdalne i niedorzeczne konsekwencje etyki, emocji, zachowań i samej koncepcji ludzkości na planecie Ziemia.

Podstawa programowa:

2) doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.;

4) zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej;

6) rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;

7) rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie;

Propozycja przebiegu zajęć:

Nauczyciel prosi uczniów o przyniesienie na zajęcia brystolu lub szarego papieru. Uczniowie tworzą plakat, rozważając następujące zagadnienia (w czasie pracy uczniowie mogą korzystać z urządzeń telekomunikacyjnych, na przykład ze strony rządowej):

https://www.gov.pl/web/baza-wiedzy/rozpoznawanie-nieprawdziwych-informacji

- Czym jest fake news?
- Jakie są jego rodzaje?
- Jakie nieprawdziwe informacje o sobie czy świecie wypowiadali bohaterowie filmu?
- W jakie fake newsy ostatnio uwierzyli ludzie?
- Dlaczego łatwo nabrać społeczeństwo? Czy są jednostki bardziej i mniej podatne na manipulacje?
- Jak można się bronić przed fałszywymi sądami i opiniami innych?

Uwaga! Ze względu na podobną problematykę, poniższa propozycja zajęć dotyczy dwóch filmów konkursowych.

***5.Heart Hug*, Rimma Gefen, Nika Zhukova, Izrael, 2023, 8'46"**	***10.49 385*, Helena Stańczyk, Polska, 2023, 8'**
Tematy: - wojna - przyjaźń/wierność - cierpienie - jednostka wobec historii	**Tematy:** - wojna - obóz - wspomnienia - jednostka wobec historii - rodzina
Opis producenta: „Heart Hug" to głęboko poruszający film, który bada wpływ rosyjskiej inwazji na Ukrainę przez pryzmat uroczego duetu. Film oparty jest na prawdziwej historii o sile ludzkiego połączenia i pięknej więzi między starszą kobietą, Lilią a jej wiernym towarzyszem, dużym pomarańczowym psem, Maxem. Film to opowieść o miłości, stracie i odporności, przypomina nam, że nawet w najmroczniejszych czasach, więzi, które tworzymy są naszą siłą.	**Opis producenta:** Wojna to nie tylko wielkie bitwy, ale przede wszystkim małe, codzienne potyczki milionów ludzi, którzy są nią dotknięci. Babcia Zosia wie o tym z własnego doświadczenia. Z niezwykłym dystansem i poczuciem humoru opowiada o trudach wojennej i obozowej rzeczywistości, których doświadczyła jako młoda dziewczyna. Film, oprócz zarysu historycznego, przede wszystkim prezentuje niezwykłą osobę o wyjątkowym charakterze, czyli babcię Zosię. Animowany dokument oparty na nagraniach dźwiękowych zarejestrowanych przez autorkę filmu podczas rodzinnego spotkania.
Podstawa programowa: 2) doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.; 4) zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej; 6) rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;	

Propozycja przebiegu zajęć:

Nauczyciel prosi uczniów o wyjaśnienie terminu historia. Następnie uczniowie przypominają sobie i streszczają fabułę filmów "Heart hug" i "49385".

Nauczyciel pyta, czym różni się sposób ukazywania historii w podręcznikach od opowieści przedstawionych w obu filmach.

Która z wizji historii lepiej przemawia do nas? Która z nich wydaje się prawdziwsza? Która silniej oddziaływuje na nasze emocje i głębiej zapada w pamięć?

Kilku uczniów odpowiada na pytania i uzasadnia swoją wypowiedź.

Nauczyciel wyjaśnia uczniom, czym jest strip komiksowy. Prosi, by na połowie kartki formatu A4 stworzyli strip komiksowy o wybranym przez nich zdarzeniu z historii XX czy XXI wieku. Muszą go przedstawić z perspektywy zwykłego człowieka, a nie bohaterów znanych z podręczników.

Należy ograniczyć paletę barw do trzech kolorów: (biel tła), czarne ramki kadrów, napisy i kontury oraz czerwone detale.

Na koniec zajęć uczniowie wywieszają swoje komiksy na tablicy. Wszyscy oglądają dzieła kolegów. Podsumowują swoje doświadczenia jako twórców i odbiorców.

6.The Skatebook, Sofia Negri, Wielka Brytania, 2022, 5’12”

Tematy:

- pasja

- radość

- wolność

- samorealizacja

- poczucie wspólnoty

Opis producenta:

Co to za hałas? Kim jest ten skater w dole alejki, który próbuje wykonać tę samą sztuczkę po raz n-ty? Jeśli chcesz wiedzieć lepiej, spójrz na animowane strony Skatebooka, które ujawniają myśli, wspomnienia, nadzieje i obawy rozwijającej się sceny deskorolkowej w Londynie.

Podstawa programowa:

2) doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.;

7) rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie;

Propozycja przebiegu zajęć:

Praca metodą projektu. Należy poświęcić przynajmniej jedne zajęcia na planowanie i jedne na podsumowanie projektu. Rolą nauczyciela jest weryfikowanie kolejnych etapów pracy.

Nauczyciel prosi uczniów o podzielenie się na grupy, które łączy ta sama pasja.

Uczniowie planują, a potem realizują krótki filmik o swoich pasjach.

Scenariusz należy oprzeć na kilku pytaniach:

- Czemu ta dziedzina życia stała się Twoją/Waszą pasją?
- Co czujecie, oddając się swojej pasji?
- Czy w ciągu ostatnich dekad zmienił się społeczny odbiór osób, które się jej oddają?
- Czy zamierzacie oddawać się swojej pasji do końca życia?

Po dwóch tygodniach należy zrobić pokaz filmów przygotowanych przez uczniów. Mogą zostać opublikowane na wybranej platformie, np. TikTok lub YT.

7.Our Uniform, Yegane Moghaddam, Iran, 2023, 6’59”

Tematy:

- śmierć

- tęsknota

- zemsta

- zło rodzi zło

- rodzina

Opis producenta:

Irańska dziewczyna przywołuje szkolne wspomnienia przez swój mundurek, jego tkaninę i marszczenia. Przyznaje, że jest po prostu „kobietą”, zgłębia się w źródło tej idei z perspektywy jej szkolnych lat.

Podstawa programowa:

2) doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie,

wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.;

4) zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej;

6) rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;

7) rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie;

Propozycja przebiegu zajęć:

Nauczyciel dzieli uczniów na 4-5 grup i prosi ich o wypełnienie poniższej karty pracy. Warto dawać uczniom czas na wykonanie zadań parami i omawiać je w tej samej formule.

Członkowie grupy:		Klasa:
Nr zad.	**Treść polecenia**	**Odpowiedź**
1	Wyjaśnijcie, dlaczego nasi przodkowie zaczęli nosić ubrania.	
2	Wskażcie, dlaczego dzisiaj nosimy odzież.	
3	Określcie, jakie informacje niesie odzież, którą wybierają ludzie na naszej planecie. Z czego wynikają różnice pomiędzy krajami/kulturami i wewnątrz nich?	
4	Przeanalizujcie zasady wyglądu, ubioru itp. obowiązujące w Waszej szkole. Określcie, z czego wynikają.	
5	Czy ubranie może stać się formą nacisku, opresji, prześladowania? Podajcie przykłady takich sytuacji.	
6	Wymyślcie minimum trzy zasady dotyczące wyglądu, stroju, które powinny obowiązywać w Waszej szkole.	

9.That Doesn't Fit, Ackshaj Anand, Indie, 2023, 3’10”

Tematy:

- dopasowanie

- potrzeba przynależności

- role społeczne

Opis producenta:

„That Doesn’t Fit” (ang. To nie pasuje) to animacja 2D z gatunku slapstick, zbiór różnych niewiarygodnych scenariuszy, w których ludzie wpasowują się za bardzo, pełna satyry i komentarza społecznego.

Podstawa programowa:

2) doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.;

6) rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;

Propozycja przebiegu zajęć:

Nauczyciel prosi uczniów o przyniesienie na zajęcia kartki formatu A4, gazet, reklam, broszur, nalepek, zdjęć oraz kredek i mazaków.

Uczniowie wykonują kolaż z obrazów i słów, ukazujący ich pasje zainteresowania, cenione wartości, pragnienia itp. Gotowy kolaż przypinają z przodu na koszulce (lub trzymają go przed sobą).

Nauczyciel prosi uczniów, aby chodzili po klasie. Gdy zawoła “stop”, uczniowie muszą dopasować się do znajdujących się w pobliżu kolegów czy koleżanek.

Nauczyciel pyta wybranych osób, co stanowiło element łączący. Takie połączenie należy przetestować kilka razy. Uczniom nie wolno wybierać tych samych osób.

Następnie nauczyciel pyta uczniów, czy z każdą grupą coś ich łączyło. Co czujemy, gdy nie możemy się dopasować? Czy bycie istotą społeczną ma zalety i wady?

Czy to możliwe, że ktoś nie pasowałby nigdzie? Co możemy zrobić, gdy czujemy, że gdzieś nie pasujemy?

